

v evropské politice (2.7. – 8. 7. 2018)

Událost týdne:

4. července potvrdila britská protiteroristická policie, že několik kilometrů od domova bývalého ruského agenta Sergeje Skripala a jeho dcery na jihu Anglie byly otráveny další dvě osoby jedem novičok. Britský pár byl nalezen v bezvědomí ve svém domě v Amesbury, které leží nedaleko Salisbury, v němž byli otráveni začátkem března Skripalovi. Oba jsou v kritickém stavu. Okolnosti případu zůstávají nejasné. Vyšetřovatelé se kloní se k názoru, že se na rozdíl od kauzy Skripalových jednalo o nešťastnou náhodu. Uvedli, že se pár nakazil při manipulaci s kontaminovaným předmětem. Tento předmět se dle nejmenovaného vládního vědce nemohl nacházet v otevřeném prostoru, neboť jed by se vlivem deště a slunečního záření rozpadl. Jednou z vyšetřovaných verzí je i možnost, že se pár dostal do kontaktu s vyhozenou ampulí od novičoku, který byl použit v březnu proti Skripalovým. Londýn viní z otravy Skripalových Moskvu, Rusko však jakákoliv obvinění striktně odmítá a požaduje omluvu. Británie zatím neuvedla, jaké kroky nyní vůči Rusku podnikne.

2. července zahájila Evropská komise (EK) řízení s Polskem kvůli polskému zákonu o nejvyšším soudu, který může mít za následek odchod více než třetiny ze 72 soudců. Novela především snižuje věk odchodu do důchodu ze 70 na 65 let. Podle EK narušuje zákon nezávislost polského soudnictví. Varšavě začala běžet měsíční lhůta pro vyjádření. Případ může teoreticky skončit až před unijním soudem, který by Polsku mohl uložit finanční postih. Na protest proti zákonu se v desítkách polských měst konaly během týdne demonstrace.

2. července oznámili německá kancléřka Angela Merkelová (CDU) a ministr vnitra Horst Seehofer (CSU) po více než čtyřhodinovém jednání, že se dohodli na kompromisu v otázce migrace. Seehofer dodal, že setrvá ve funkci ministra vnitra. Předchozí týden přitom navrhl kvůli sporu svou rezignaci. Merkelová a Seehofer se domluvili na zřízení tranzitních center na hranicích s Rakouskem, odkud by měli být migranti registrovaní v jiné unijní zemi vráceni, ovšem až po dohodě s dotčenými státy. O tři dny později se však strany německé koalice – CDU/CSU a sociální demokraté (SPD) dohodli na konkrétních opatřeních zpřísnění migrační politiky. Podle předsedkyně SPD Andrey Nahlesové sice dojde k rychlejšímu navrácení migrantů do země první registrace, žádná tranzitní centra na hranicích se však zřizovat nebudou. Migranti budou po dobu rozhodování o navrácení umístěni do stávajících zařízení poblíž hranic. Rakousko požaduje od Německa další podrobnosti.

5. července zamítl Evropský soud pro lidská práva (ESLP) stížnost rodiny Čecha zabitého v roce 2016 v Londýně. Britské úřady dle soudu neporušily evropskou úmluvu o lidských právech. Jednatřicetiletý Zdeněk Makar, který žil v Londýně, se dostal do sporu se skupinou mladíků na kolech. Podle záběrů bezpečnostních kamer na něj jeden z mladíků – Raymond Sculley – zaútočil řetězem na kolo a zasadil mu několik ran do hlavy. Makar následně utrpěným zraněním podlehl. Sculley tvrdil, že jednal v sebeobraně. Britská justice ho následně zprostila obžaloby z vraždy i neúmyslného zabití. Proti rozsudku protestovala kromě rodiny i česká vláda. Verdikt ESLP je však konečný. ESLP nemůže přezkoumávat ani měnit rozhodnutí vnitrostátních soudů.

6. července informovala Česká televize, že britská vláda podpořila pozici premiérky Theresy Mayové a navrhuje vznik zóny volného obchodu s Evropskou unií pro průmyslové a zemědělské výrobky po brexitu. Mayová tak dle pozorovatelů dokázala překonat rozpory uvnitř kabinetu a přesvědčit zastánce „tvrdého“ brexitu k podpoření těsnějších obchodních vazeb s EU.

8. července vydalo Turecko dekret, na jehož základě bylo propuštěno přes 18 tisíc státních zaměstnanců. Dekret se dotkl především policistů a vojáků. Podle médií je opatření posledním krokem učiněným v rámci výjimečného stavu, který byl v Turecku vyhlášen po pokusu o státní převrat v roce 2016. Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan po svém nedávném vítězství v prezidentských volbách avizoval, že výjimečný stav brzy skončí, neboť jej Turecko již nepotřebuje.

Telegraficky

- Dne 6. července informovala agentura ČTK, že Evropská komise zahájila veřejnou konzultaci o přecházení na letní čas.

